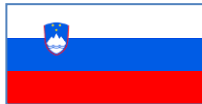

Słowenia

Informacja o stosunkach gospodarczych z Polską

Informacje ogólne

Powierzchnia:	20,3 tys. km ²
Ludność:	2,1 mln
Prezydent	Nataša Pirc Musar
Premier	Robert Golob
Wicepremier, Minister Spraw Zagranicznych	Tanja Fajon
Minister Gospodarki, Turystyki i Sportu	Matjaž Han
Minister Szkolnictwa Wyższego, Nauki i Innowacji	Igor Papič
Ambasador Słowenii w RP	Bojan Pograjc
Chargé d'affaires	Łukasz Paprotny

Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
PKB (dynamika w %)	3,3	4,3	3,3	-4,2	8,1	5,4	1,2	2,2
Deficyt budżetowy (% PKB)	6,2	3,9	0	-7,81	-5,2	-4,83	-4,17	-3%
Inflacja(w%)	1,5	1,5	1,4	-0,3	2,0	9,3	7,0	3,8
Stopa bezrobocia (w %)	7,2	5,6	5,3	-0,6	1,4	4,0	3,9	3,8
Eksport (% wzrostu)	5,8	9,2	9,8	-8,7	13,2	4,9	1,4	4,4
Import (% wzrostu)	6,4	11,0	11,9	-9,6	17,4	4,3	0,6	3,6
Inwestycje (% wzrostu)	5,2	6,8	7,7	2,4	6,9	3,9	10,4	7,6

Ogólna charakterystyka sytuacji politycznej:

Przeprowadzone 24 kwietnia 2022 r. wybory parlamentarne w Słowenii wygrał liberalny Ruch Wolność Roberta Goloba. Poparcie 34,5% głosujących przełoży się na 41 mandatów w 90-osobowym Zgromadzeniu Państwowym. Drugie miejsce uzyskała centroprawicowa Słoweńska Partia Demokratyczna (SDS) premiera Janeza Janšy, która otrzymała 23,5% głosów i będzie miała 27 posłów (o dwóch więcej niż po wyborach w 2018 r.). Kolejne lokaty przypadły koalicyjnej Nowej Słowenii (6,8%, 8 mandatów) oraz opozycyjnym Socjaldemokratom (6,6%, 7 mandatów) i Lewicy (4,4%, 5 mandatów). Czteroprocentowego progu wyborczego nie przekroczyli dotychczasowi koalicjanci SDS – Połączmy Słowenię i Demokratyczna Partia Emerytów Słowenii – a także opozycyjne Lista Marjana Šarca (LMS) i Partia Alenki Bratušek (SAB) oraz szereg mniejszych ugrupowań (blisko 28% głosów padło na partie, które nie będą miały reprezentacji w parlamencie). Według danych Państwowej Komisji Wyborczej frekwencja wyniosła ponad 69% i była znacznie wyższa niż w 2018 r. (52%). Golob zapowiedział

negocjacje w sprawie utworzenia rządu z Socjaldemokratami (przewodniczy im Tanja Fajon, która zasiada w Parlamencie Europejskim).

Wysokie zwycięstwo debiutującego w wyborach, a działającego od połowy 2021 r. Ruchu Wolność (formalnie zarejestrowanego dopiero w marcu tego roku) to zasługa charyzmatycznego lidera partii, który zjednał elektorat opozycji obietnicą odcięcia się od dotychczasowych sporów i rozliczeń historycznych pod hasłami unowocześnienia kraju poprzez zieloną transformację, zmianę pokoleniową w polityce (jest o dziewięć lat młodszy od poprzedniego premiera) i przyspieszenie cyfryzacji.

Wybory prezydenckie w Słowenii w listopadzie 2023 r. zakończyły się zwycięstwem niezależnej kandydatki Natašy Pirc Musar. Zagłosowało na nią 53,86% wyborców (478 tys.). Jej kontrkandydat, wywodzący się z prawicowej Słoweńskiej Partii Demokratycznej (Slovenska Demokratska Stranka, SDS) Anže Logar, zdobył 409 tys. głosów i 46,14% poparcia. Kampania wyborcza była oceniana jako tolerancyjna, pełna szacunku i niewroga. Nataša Pirc Musar obejmie obowiązki z dniem 22 grudnia 2022 r. Będzie to pierwsza kobieta na tym stanowisku w Słowenii. Rola prezydenta w Republice Słowenii jest ograniczona, choć niepozbawiona politycznego znaczenia. Prezydent ma przede wszystkim wpływ na obsadzanie niektórych stanowisk w administracji. Dotychczasowa praktyka polityczna pokazuje, że prezydent może także odgrywać widoczną rolę w kształtowaniu wizerunku Słowenii za granicą oraz pełnić funkcję mediatora na słoweńskiej scenie politycznej.

Ogólna charakterystyka sytuacji gospodarczej:

Pod koniec lat 80. XX wieku Słowenia była najbardziej rozwiniętym i najbogatszym krajem związkowym Socjalistycznej Federacyjnej Republiki Jugosławii. Mieszkało tutaj 8% ludności, która wytwarzała 18% PKB i 20 % produkcji przemysłowej państwa. Słowenia cechowała się wówczas nie tylko najwyższym w regionie poziomem PKB *per capita*, ale też stosunkowo dużą otwartością na rynki Europy Zachodniej. Dzięki silnym fundamentom gospodarczym i reformatorskiej polityce kraj przetrwał kryzys początku lat 90, a następnie wszedł na ścieżkę szybkiego wzrostu gospodarczego.

W 2004 roku, wraz z Polską Słowenia przystąpiła do Unii Europejskiej, a na początku 2007 roku została pierwszym krajem postkomunistycznym, który przyjął wspólną europejską walutę – euro.

W tym okresie Słowenia cieszyła się solidnym wzrostem gospodarczym, mającym swoje źródło w dynamicznym eksporcie i inwestycjach, szczególnie w infrastrukturę. Szybka ekspansja zakończyła się w ostatnim kwartale 2008 r.

Po siedmiu latach kryzysu i „straconej dekadzie” od 2014 r. sytuacja zaczęła się poprawiać a ożywienie gospodarcze w Europie pozwoliło na osiągnięcie wysokiego tempa wzrostu PKB w 2016 r. (3,1%) w silnie uzależnionej od popytu zewnętrznego słoweńskiej gospodarce. Pozytywne trendy utrzymały się również w kolejnych latach. Produkt Krajowy Brutto RSi w 2019 r. wzrósł w porównaniu do 2018 r o 3,2% w ujęciu realnym.

Na ten wzrost pozytywny wpływ miały przede wszystkim: silnie rosnąca wartość dodana głównych branż słoweńskiej gospodarki tj. przemysłu przetwórczego, budownictwa oraz branży ICT a także dodatnie saldo w hz. Wybuch pandemii Covid-19 zakończył kilkuletni okres szybkiego rozwoju

Jednak już w 2021 r. Słowenia doświadczyła silnego ożywienia gospodarczego, a gospodarka szybko osiągnęła poziom sprzed kryzysu.

Rok 2022 r. przyniósł agresję Rosji na Ukrainę. Pomimo niskiej, bezpośredniej ekspozycji Słowenii na Rosję czy Ukrainę kryzys będzie się przenosił poprzez zakłócenie globalnych łańcuchów dostaw oraz inflację spowodowaną wzrostem cen energii.

Słowenia ucierpiała zarówno od wstrząsów zewnętrznych takich jak pandemia Covid-19 i agresja Rosji na Ukrainę jak i wewnętrznych tj. powódź w 2023 r. Inflacja osiągnęła w 2022 r. bezprecedensowy poziom (7,6%), początkowo wywołana rosnącymi cenami surowców i wąskimi gardłami w łańcuchu dostaw, czemu towarzyszył silny bodziec polityki wewnętrznej, który prawdopodobnie spowodował przegrzanie gospodarki, a później został zaostrożony przez skutki rosyjskiej wojny agresywnej przeciwko Ukrainie.

W miarę gwałtownego wzrostu stóp procentowych w strefie euro w celu ograniczenia przyspieszającej inflacji realne dochody gospodarstw domowych uległy stagnacji, koszty pożyczek wzrosły, a zaufanie

przedsiębiorców spadło. Popyt krajowy osłabł, natomiast popyt zagraniczny na słoweński eksport spadł w związku z ogólnym spowolnieniem w strefie euro. Jednocześnie rynek pracy pozostaje odporny, a firmy w wielu sektorach zgłaszają utrzymujące się niedobory siły roboczej. Ograniczenia po stronie podaży również skomplikują wysiłki na rzecz odbudowy po zniszczeniach, spowodowanych przez powódź.

Po solidnym ożywieniu po pandemii wzrost gospodarczy spowolnił w związku ze słabszą konsumpcją prywatną i popytem zagranicznym (1,6% w 2023 r.). Rynek pracy pozostaje napięty, chociaż wzrost zatrudnienia słabnie, zwłaszcza w przemyśle. Wysoka liczba wolnych miejsc pracy wskazuje na powszechne niedobory siły roboczej, co prowadzi do silnego wzrostu płac nominalnych. Jednocześnie wzrost płac realnych przewyższa wydajność pracy i osłabia konkurencyjność zewnętrzną, potęgując trudności stojące przed sektorem eksportowym.

Inflacja osiągnęła swój szczyt w 2022 r., ale obecnie (3,4%) pozostaje wyższa niż w strefie euro (2,4%). Podczas gdy ceny energii spadły, inflacja w sektorze usług pozostaje podwyższona, do czego przyczynia się głównie silny wzrost płac. Decydenci muszą znaleźć równowagę pomiędzy ochroną dochodów realnych, ograniczaniem skutków inflacji i unikaniem trwałej utraty konkurencyjności. Wspierające środki fiskalne zwiększają presję inflacyjną i należy je szybko wycofywać.

Przewiduje się, że wzrost będzie stopniowo przyspieszał. Prognozuje się, że rynek pracy pozostanie silny, a konsumpcja prywatna odbije w miarę kontynuacji dezinflacji. Ryzyka są zdominowane przez skutki toczącej się wojny na Ukrainie i dalsze zakłócenia geopolityczne.

Komisja Europejska zaleciła Słowenii podjęcie w latach 2024 i 2025 działań mających na celu:

1. Terminowe przedłożenie średniookresowego planu budżetowo-strukturalnego. Ograniczenie – zgodnie z wymogami zreformowanego paktu stabilności i wzrostu – wzrostu wydatków netto w 2025 r. do wskaźnika umożliwiającego zapewnienie, aby dług sektora instytucji rządowych i samorządowych wykazywał prawdopodobną tendencję spadkową w średnim okresie oraz utrzymanie deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych poniżej określonej w Traktacie wartości odniesienia wynoszącej 3 % PKB. Zapewnienie stabilności fiskalnej systemu ochrony socjalnej i przesunięcie ciężaru dochodów podatkowych w kierunku źródeł bardziej sprzyjających wzrostowi i bardziej zrównoważonych. Poprawienie efektywności wydatków publicznych przez przeprowadzanie przeglądów wydatków oraz lepsze zarządzanie inwestycjami publicznymi.

2. Wzmocnienie zdolności administracyjnych w zakresie zarządzania funduszami UE, przyspieszenie inwestycji i utrzymanie tempa wdrażania reform. Nadrobienie pojawiających się opóźnień, aby umożliwić kontynuowanie szybkiej i skutecznej realizacji planu odbudowy i zwiększania odporności, w tym rozdziału REPowerEU, oraz zapewnić zakończenie reform i inwestycji do sierpnia 2026 r. Przyspieszenie wdrażania programów polityki spójności. W kontekście przeglądu śródkokresowego – dalsze koncentrowanie się na uzgodnionych priorytetach, przy jednoczesnym uwzględnieniu możliwości oferowanych przez inicjatywę „Platforma na rzecz technologii strategicznych dla Europy” w zakresie poprawy konkurencyjności.

3. Zwiększenie konkurencyjności przez dalsze podnoszenie poziomu umiejętności i zapewnienie, aby bieżąca reforma programów nauczania przyczyniła się również do poprawy umiejętności podstawowych, przez rozwiązywanie problemu niedoboru siły roboczej, a także przez promowanie rotacji przedsiębiorstw i tworzenia przedsiębiorstw wysokiego wzrostu dzięki poprawie warunków dla inwestycji kapitału wysokiego ryzyka i inwestorów instytucjonalnych oraz dla inwestycji w badania, rozwój i innowacje.

Wymiana handlowa z Polską w mln EUR

Obroty towarowe Polski ze Słowenią (w mln euro)

	2019	2020	2021	2022	Dynamika 2022 2021	2023	Dynamika 2023 2022	XI 2024	Dynamika XI 2024 XI 2023
Eksport	917,7	916,6	1 320,7	1 691,6	126,4%	1 382,6	81,7%	1 256,5	97,7%
Import	908,3	912,5	1 005,2	1 201,0	118%	1 181,7	98,4%	1 170,1	106%
Obroty	1 826,0	1 829,1	2 325,9	2 892,6	124,4%	2 564,3	88,7%	2 426,6	101,9%
Saldo	9,4	4,2	315,6	490,6	-	200,9	-	86,4	-

Słowenia nie znajduje się na liście najważniejszych partnerów handlowych Polski. W 2023 r. na liście rynków eksportowych uplasowała się na pozycji 30. (0,5%), z kolei pod względem udziału w imporcie znalazła się na miejscu 41. (0,3% udziału).

Rok 2023 r. nie był korzystny dla wymiany towarowej Polski ze Słowenią. Polski wywóz na ten rynek spadł o blisko 18% (podczas gdy polski eksport ogółem zwiększył się w tym czasie o 1,8%).

W szczególności wynikało to z głębokich spadków wywozu najważniejszej pozycji, tj. maszyn i urządzeń elektrycznych i ich części (o 16%). Z drugiej jednak strony dynamiczne wzrosty notowano w eksporcie pojazdów nieszynowych i ich części (+31%) oraz wyrobów farmaceutycznych (26%).

Obroty ze Słowenią w dużej mierze mają charakter wewnątrzgałęziowy – za ponad 1/5 importu ze Słowenii odpowiadają bowiem maszyny i urządzenia elektryczne i ich części i akcesoria. Na kolejnych pozycjach znalazły się produkty farmaceutyczne (18%) oraz kotły, maszyny i urządzenia mechaniczne i ich części (blisko 9%).

Import ze Słowenii w 2023 r. spadł o 1,6% (-6,6% w skali ogólnej). Za taki wynik odpowiadały spadki mniej znaczących w przywozie pozycji, tj. żeliwa i stali (o 12%), tworzyw sztucznych i art. z nich (o 23%) oraz pojazdów nieszynowych i ich części i akcesoriów (o 18%). Z drugiej strony wzrost sprzedaży został odnotowany w przypadku maszyn i urządzeń elektrycznych i ich części (5,3%), produktów farmaceutycznych (5,8%) kotłów, maszyn i urządzeń mechanicznych i ich części (29%).

Polska notuje nadwyżkę w obrotach ze Słowenią, która po 2023 r. z uwagi na głębszą redukcję eksportu niż importu, zmniejszyła się wobec 2022 r. o 289,7 mln EUR, do 200,9 mln EUR.

Dane statystyczne GUS, dostępne za 2 miesiące 2024 r. pokazują wartość importu ze Słowenii w wysokości 205,1 mln EUR, a wartość polskiego eksportu do Słowenii w wysokości 209,7 mln EUR.

Współpraca inwestycyjno-kapitałowa

Inwestycje (według stanu na koniec 2022 r. w mln EUR)

	Akcje i udziały kapitałowe	Instrumenty dłużne netto	Ogółem FDI
Inwestycje PL w SI	36,2	7,5	43,8
Inwestycje SI w PL	58,6	86,7	134,0

Źródło: NBP

NBP szacuje, że skumulowana wartość bezpośrednich inwestycji zagranicznych ulokowanych w Polsce przez firmy ze Słowenii wyniosła 134 mln EUR na koniec 2022 r., co odpowiadało 0,05% łącznej wartości kapitału zagranicznego w Polsce (251,6 mld EUR). W 2022 r. inwestorzy z tego państwa ulokowali w Polsce inwestycje o wartości 73,1 mln EUR, co stanowiło 0,2% BIZ ulokowanych w tym roku. Wartość inwestycji ulokowanych w 2022 r. była wyraźnie wyższa wobec lat poprzednich. Dla porównania, w 2021 r. napływ BIZ wyniósł 16,3 mln EUR, podczas gdy w 2020 r. nastąpił odpływ kapitału, a wartość inwestycji zmniejszyła się o 0,8 mln EUR.

Według danych GUS, na koniec 2022 r. funkcjonowały w Polsce 33 podmioty z udziałem kapitału ze Słowenii. Większość (17) to firmy zatrudniające 10 i więcej osób, a w przypadku 9 podmiotów kapitał zagraniczny przekroczył 1 mln USD. Wartość zagranicznych inwestycji tych firm, liczona według GUS, wyniosła ponad 51,5 mln PLN, co stanowiło 0,02% kapitału zagranicznego ogółem. W podziale według

PKD, zdecydowana większość słoweńskich inwestycji w Polsce skoncentrowana jest w sekcji Przetwórstwo przemysłowe (75%) oraz Handel; Naprawa pojazdów samochodowych (25%). Największa wartość inwestycji (61%) została ulokowana w woj. mazowieckim.

Najważniejsi inwestorzy, firmy LEK i KRKA pochodzą z sektora farmaceutycznego. Firma LEK zainwestowała w Polsce 45,3 mln USD. Posiada zakład farmaceutyczny w Pruszkowie - Lek Polska Sp. z o.o., firma przejęła także Zakład Farmaceutyczny ARGON S.A. w Łodzi. W 2004 r. otwarto Centrum Produkcyjno – Logistyczne LEK w Strykowie k/Łodzi. KRKA posiada nową fabrykę leków w Warszawie. Wartość inwestycji wynosiła 25 mln USD.

W 2022 r. polskie firmy zainwestowały w Słowenii niespełna 6,4 mln EUR, co stanowiło 0,1% wszystkich polskich inwestycji ulokowanych w tym roku (6 mld EUR). Stan należności z tytułu polskich bezpośrednich inwestycji zagranicznych w Słowenii wyniósł na koniec tego roku 43,8 mln EUR. Odpowiadało to niespełna 0,2% ogólnej skumulowanej wartości polskich inwestycji zagranicznych, które do końca 2022 r. wyniosły 27,8 mld EUR.

Przydatne kontakty i linki

Administracja gospodarcza:

Prezydent Republiki Słowenii: www.up-rs.si

Kancelaria Premiera www.kpv.gov.si/

Oficjalna strona rządu: www.gov.si

Parlament: www.dz-rs.si/

Portal sądownictwa: www.sodisce.si/

Ministerstwo Spraw Zagranicznych: www.mzz.gov.si

Ministerstwo Rozwoju Gospodarczego i Technologii www.mgrt.gov.si/

Ministerstwo Pracy, Rodziny i Polityki Społecznej www.mddsz.gov.si

Ministerstwo Finansów www.mf.gov.si/

Rządowa Agencja Informacyjna: www.uvi.si/

Agencja Republiki Słowenii ds. Wspierania Przedsiębiorczości, Innowacji, Rozwoju, Inwestycji i

Turystyki SPIRIT www.spiritslovenia.si

Urząd Republiki Słowenii ds. Analiz Makroekonomicznych i Rozwoju: www.umar.gov.si

Główny Urząd Statystyczny RS: www.stat.si

Urząd Celny Słowenii www.carina.gov.si

Związek Pracodawców RS www.zds.si

Izba Gospodarcza RS www.gzs.si

Izba Rzemiosła i Małej Przedsiębiorczości www.ozs.si

Izba Handlowa www.tzslo.si

Konfederacja Wolnych Związków Zawodowych www.zsss.si

Ambasada Republiki Słowenii w Polsce

Al. Jana Chrystiana Szucha 19

00-580 Warszawa

Telefon: (22) 849 82 82, 849 84 84

Ambasada RP w Słowenii

Bežigrad 10

1000 Lublana

Telefon: +386 1 436 54 50

Departament Handlu i Współpracy Międzynarodowej

Aktualizacja: styczeń 2025 r.